

X MANIEREN OM TE STERVEN

Eerder verschenen van Stefan Ahnhem
bij The House of Books:

Motief X

Stefan Ahnhem

X manieren om te sterven

Uit het Zweeds vertaald door Tineke Jorissen-Wedzinga

the house of books

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Salomonsson Agency

Oorspronkelijke titel: *X sätt att dö*

Oorspronkelijk uitgegeven door: Bokförlaget Forum, Stockholm, 2019

© Stefan Ahnhem, 2019

© Vertaling uit het Zweeds: Tineke Jorissen-Wedzinga, 2020

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2020

Omslagontwerp: Buro Blikgoed, Haarlem

© Omslagbeelden: Tim Robinson/Plainpicture; mauritius images/Oliver Borchert; Shutterstock

Auteursfoto: © Thron Ullberg

Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 443 5984 8

ISBN 978 90 443 5985 5 (e-book)

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

'God dobbelt niet.'

A. EINSTEIN

Wat eraan voorafging

Nadat zijn collega Hugo Elvin onverwacht is overleden, ogen-schijnlijk als gevolg van een tragische zelfmoord, vindt Fabian Risk in diens bureaulade op het hoofdbureau van de politie een grote hoeveelheid aantekeningen. Die wijzen erop dat hun collega, forensisch rechercheur Ingvar Molander, in feite niet alleen Elvin heeft vermoord, maar ook meerdere moorden op zijn geweten heeft waar zij binnen het team de laatste jaren onderzoek naar hebben gedaan. Fabian begint in het geheim zijn eigen onderzoek om te kijken of er een kern van waarheid zit in Elvins vermoedens, en op het moment dat hij doorslaggevend bewijs vindt voor Molanders schuld, ziet Fabian in dat zijn collega al is gaan vermoeden dat hij hem op het spoor is.

Parallel aan Fabians onderzoek wordt Helsingborg en omstreken getroffen door een reeks brute moorden, die niets met elkaar te maken lijken te hebben. Een aantal gecompliceerde onderzoeken heeft ertoe geleid dat er twee daders zijn opgepakt. Maar er schuurt iets en Fabian kan het gevoel niet loslaten dat ze iets essentieels over het hoofd hebben gezien.

Fabians dochter Matilda is hersteld van de schotwond die ze anderhalve maand geleden heeft opgelopen. Maar ze gedraagt zich anders en Fabian heeft moeite om zijn dochter te herkennen in het meisje dat is teruggekomen uit het ziekenhuis. De relatie met zijn vrouw Sonja is beter dan in tijden, maar zij heeft nog steeds niet verteld wat er is gebeurd toen haar minnaar totaal iemand anders bleek te zijn dan ze had gedacht.

Fabians zoon Theodor lijdt er enorm onder dat hij getuige is geweest van een brute moord in Helsingør, uitgevoerd door vrienden van zijn vriendin, die nu vastzitten in Denemarken in afwachting van hun rechtszaak. Het schuldgevoel zet hem aan tot een zelfmoordpoging die Fabian op het laatste moment weet te voorkomen. Dat leidt ertoe dat Theodor besluit zijn verantwoordelijkheid te nemen en te gaan getuigen in de rechtszaak.

In de tussentijd zit een meedogenloze moordenaar zonder zichtbaar motief te dobbelen om erachter te komen wie zijn volgende slachtoffer zal worden en op welke manier dat slachtoffer moet sterven.

Deel III

24-27 juni 2012

Ze zeggen altijd dat er achter elke moord een motief zit. Wraak voor een oud onrecht, een slechte jeugd die ons heeft gevormd en ons ertoe aanzet te herhalen waar wijzelf aan zijn blootgesteld; wat dan ook, als we het verschrikkelijke en ongrijpbare maar kunnen verklaren. Een symbiose van oorzaak en gevolg die de wereld gemakkelijker te begrijpen maakt en zorgt dat we ons een stukje veiliger voelen.

Helaas is dat in sommige gevallen niets anders dan een illusie. Pure slechtheid heeft nog nooit een motief nodig gehad en zal dat ook nooit nodig hebben.

1

Het slotmechanisme in de portiekdeur van de drie verdiepingen hoge flat tegenover het treinstation in Klippan had de afgelopen twintig jaar vermoedelijk geen drupje olie gehad. Het gevolg was dat de deur de laatste millimeters niet goed sloot en daarom heel eenvoudig te openen was, zonder code, sleutel of geweld.

Leo Hansi had het al bijna willen opgeven, maar toen hij zonder het licht aan te doen het trappenhuis binnenglipte, voelde hij voor het eerst in uren een sprankje hoop dat zijn laatste nacht, voordat hij serieus ging proberen zijn leven weer op te pakken, ondanks alles misschien in de plus zou eindigen. Hij kon zich niet herinneren wanneer hij voor het laatst gewoon een goede nacht had gehad, en juist deze juninacht, die al bezig was over te gaan in de schemering, had tot nu toe alle records verbroken.

Toch was hij al maar liefst zes uur bezig. Hij had het ene vrijstaande huis na het andere aan Bjersgårdsvägen, Fredsgatan en Vallgatan afgewerkt, maar het enige wat hij had weten te bemachtigen, waren een enigszins nette kinderwagen en een roze kinderfietsje, wat aardig aangaf hoe diep hij was gezonken. Stelen van kinderen en jonge ouders. Kon het nog erger?

Samen zouden die hooguit vijfhonderd kronen kunnen opleveren, wat inhield dat hij niet eens op honderd kronen per uur zou uitkomen. Als je bovendien benzine, koffiepauze en onregelmatigheidstoeslag meetelde, was het zelfs verlieslijdend, en plotseling leek een leven met gemeentelijke volwasseneneducatie, studiefinanciering en een paar jaar later een master

aan de Universiteit van Lund lang zo gek nog niet.

Die Weber-barbecue had hem na al die jaren doen besluiten dat het nu afgelopen moest zijn. Dat hij iets van zijn leven moest maken, iets wat echt was en verschil maakte, en er niet alleen maar uit bestond in verschillende tuinen rond te sluipen, ruitjes in te tikken en aftandse auto's aan de praat te krijgen.

Die barbecue was zo groot geweest als een kleine buitenkeuken en werkte uiteraard op flessengas, wat uit milieuoogpunt ronduit het slechtste alternatief was. Maar te oordelen naar de Jeep met vierwielaandrijving op de oprit voor het huis, was de dreigende klimaatramp niet iets waar de eigenaren zich druk om maakten. Het zou hem niet verbazen als ze meestal rood vlees op het rooster legden. Grote, vette lappen vlees die gelijkstonden aan tonnen kooldioxide; het duurde weken voor je maag die had afgebroken. Die klootzakken namen vast ook meteen het vliegtuig zodra ze ergens naartoe moesten.

Daarom had hij ook beslist geen slecht geweten gehad toen zijn oog op de glanzende barbecue was gevallen, die open en bloot op het houten dek in de tuin had gestaan. Nieuw kostte zo'n ding minstens dertigduizend kronen, dus een paar duizend zou toch wel moeten lukken, misschien zelfs vijf.

De verrassing was gekomen toen hij op het terras was geklommen. In de vorm van twee felle schijnwerpers. Opeens was het alsof hij zich midden in een Guantánamo-verhoor bevond. Maar dat was niet het ergste. Het probleem was die kuthond die wakker was geworden en was gaan blaffen alsof hij hondsdolheid had en uiteindelijk zijn baasjes wakker had gemaakt, die dat kutbeest uiteraard naar buiten hadden gelaten.

Naast klimaatzondaren was er haast niets erger dan honden. Dat waren niet alleen schijtmachines, ze stonken ook nog eens als een wandelende vuilnisbelt en bleven maar blaffen alsof hun leven ervan afhing als ze hem in het oog kregen. Het maakte niet uit hoe klein ze waren, of het midden op de dag was en of ze aan de

overkant van de straat aan de riem zaten. Als ze hem in het vizier kregen, kon hij het wel schudden.

Hij had in elk geval de bestelauto weten te bereiken, die al bij de tweede poging was gestart, wat anders nooit het geval was.

Eigenlijk kon hij niet begrijpen hoe hij het al die jaren had volgehouden. Zeker als het vrijstaande huizen betrof. Een paar jaar geleden was een steen door een ruit voldoende geweest, dan was je binnen. Tegenwoordig had elk huis een alarm dat zo luid was dat je er hoorndol van werd, en anders was er wel een kwijlende hond.

Bovendien hadden steeds meer huizen een kluis, zodat alles wat vroeger voor het grijpen had gelegen nu achter slot en grendel lag. Je kon je zelfs de moeite besparen om de tv mee te nemen; tegen de tijd dat je hem van de muur had geschroefd en in je auto had gestouwd, was hij al uit de mode.

Dan waren appartementen toch gemakkelijker. Daar voelden mensen zich om de een of andere reden nog steeds veilig en hadden ze geen behoefte aan alarminstallaties. Sommige waren zelfs zo naïef dat ze de deur niet eens op slot deden. Dan kon het in het beste geval voldoende zijn om je hand naar binnen te steken en jaszakken te doorzoeken op portemonnees en sleutels.

Nu moest je ervan uitgaan dat slechts een op de honderd deuren niet was afgesloten, en zoals verwacht zaten alle drie de appartementsdeuren op de eerste en tweede verdieping op slot. Zijn simpele looper maakte bovendien geen schijn van kans tegen die nieuwe veiligheidsslots waar alle appartementen tegenwoordig mee waren toegerust. Op de bovenste etage waren maar twee appartementen, wat zijn kansen nog verder verkleinde.

Uiteraard was ook de eerste deur op slot. Daarom liep hij naar de tweede en ging ervoor staan.

Dit was de laatste nacht waarin hij zich op deze manier zou vernederen. Zo was het besloten en zo zou het gaan. Wat er ook gebeurde, dit was het laatste trappenhuis en de laatste deur, dacht hij toen hij zijn hand op de deurknop van Evert Jonsson legde en

die amper omlaag hoefde te drukken voordat hij opengleed.

Na te zijn bekomen van de verbazing omdat de deur daadwerkelijk niet op slot zat, deed hij een stap in het donker en wachtte een paar seconden af voordat hij hem voorzichtig achter zich dichtdeed en luisterde naar eventuele geluiden van Evert Jonsson of, nog erger, een hond. Maar het was volkomen stil. Stil en bedompt. Alsof de lucht wekenlang had stilgestaan en zo dik was geworden dat die tegen zijn gezicht plakte. Bovendien rook het er zwak naar iets zoets en verstikkends.

Hij knipte zijn zaklamp aan en richtte de lichtbundel op de kapstok, waar twee jassen en een colbertje op hangertjes hingen. Maar buiten een geopend zakje Fisherman's Friend, een losse overhemdknoop en een paar oude bonnetjes van de Konsum vond hij in de zakken niets. De sleutelkast aan de muur was al net zo deprimerend. Geen auto- of kluisleutels zover het oog reikte.

Hij liep verder de hal in en probeerde het toenemende gevoel van onbehagen van zich af te schudden. Maar net als de lucht bleef dat plakken. Er klopte iets niet. Iets waardoor hij zich afvroeg of hij niet gewoon rechtsomkeert moest maken en naar huis moest gaan om aan zijn nieuwe leven te beginnen. Maar zo gemakkelijk wilde hij het niet opgeven. Een deur die niet op slot zat. Lager hangend fruit kwam je niet vaak tegen.

De eerste deur links was dicht en mocht dat voorlopig ook blijven, omdat die vermoedelijk naar de slaapkamer leidde. Hij wilde niet riskeren de man wakker te maken. In plaats daarvan liep hij door de deur rechts, die op een kier stond en naar de keuken leidde.

Hier rook het al evenmin erg aangenaam. Maar dat was in elk geval een geur die hij herkende. De geur van oud voedsel, vuilnis en riool. Een van de platen van het elektrisch fornuis stond nog aan, en zonder erbij na te denken liep hij erheen en deed hem uit. Hij kon het niet aanzien dat er kostbare energie werd verspild.

Achter hem op het halfronde tafeltje tegen de muur stond een

leeg bord en er lagen een mes en een vork op, met een al even leeg glas ernaast. Er stonden ook een halfvolle fles ketchup, een potje Piffi-piment en een pak melk. De houdbaarheidsdatum van de melk was 27 mei, wat al bijna een maand geleden was. Dat verklaarde een heleboel. Evert Jonsson was dood, en hij bevond zich hoogstwaarschijnlijk nog in het appartement.

Hij had één keer eerder een dode gezien, maar slechts voor een fractie van een seconde en al meer dan tien jaar geleden, toen hij langs een verkeersongeval was gereden. Toch had hij soms nog last van nachtmerries over alle details die zich in zijn herinnering hadden geëtsd.

Hopelijk was dat een beeld dat hij hier niet zou hoeven zien, omdat de man vermoedelijk een beroerte of iets dergelijks had gehad. Aan de andere kant had hij geen idee hoe een lijk eruitzag na een hele maand in deze zomerwarmte.

Hij keerde terug naar de hal, liep naar de gesloten deur en vermande zich voordat hij die opendeed. Zoals verwacht was het de slaapkamer. De jaloezieën waren naar beneden, maar niet dicht, waardoor het ochtendlicht binnensijpelde en als een gestreepte deken over het nachtkastje kwam te liggen, met daarop een stapel boeken, en over het bureau, waar een computer stond.

Maar ook over het bed.

Het lege bed.

Leo Hansi begreep er niets van. Was er nog een slaapkamer? Of was Evert Jonsson erin geslaagd een ambulance te bellen en bevond hij zich in het ziekenhuis? Zat het zo? Dat hij gewoon de deur niet dicht had kunnen doen?

De computer op het bureau was van het merk Dell, wat niet erg exclusief was. Maar hij zag er relatief nieuw uit, en afhankelijk van de grootte van het geheugen en de processor die erin zat, kon hij met een beetje geluk een paar duizend kronen opbrengen.

Hij verplaatste de muis om het toetsenbord los te koppelen, waarop het scherm aanfloepde en een bureaublad vol mappen en

documenten toonde. Er zat dus geen wachtwoord op, wat in feite beschouwd kon worden als een tweede onafgesloten appartement. Hij ging daarom op de bureaustoel zitten en begon de verschillende mappen te bestuderen, die allemaal korte, onbegrijpelijke lettercombinaties als naam hadden.

Behalve eentje. *Bitcoin core.*

Hij had over bitcoins gehoord, dat dat een soort virtuele valuta waren die een of andere geheimzinnige Japanner had bedacht en dat elke transactie schaamteloos veel energie kostte. Blijkbaar gebruikte het hele bitcoinnetwerk evenveel energie als heel Zwitserland. Maar hoe het werkte en hoe je er dingen mee kon kopen, wist hij niet.

Hij opende het programma, klikte lukraak rond tot hij een overzichtsvenster met twee aparte kolommen vond. Boven de ene stond WALLET, boven de andere RECENT TRANSACTIONS, en voor zover hij kon zien had Evert Jonsson het laatste halfjaar 2400 bitcoins gekocht.

Dat zei hem niet zoveel. Kwam dat overeen met een paar honderd kronen of met een paar duizend? Maar met een beetje geluk zou hij misschien eindelijk beloond worden voor al zijn nachtelijke inspanningen.

Hij opende de browser en typte BITCOIN CURRENCY in in het zoekveld. De pagina waar hij op belandde, was een wirwar van cijfers in verschillende kolommen, die voortdurend veranderden. De hele zaak voelde aan als een ondoordringbare muur van wiskunde. Maar toen zijn hartslag opeens op hol sloeg, begreep hij dat zijn hart al iets had ingezien wat zijn brein pas na een paar seconden snapte.

Eén bitcoin was maar liefst zeven dollar waard. Zeven dollar, herhaalde hij bij zichzelf terwijl hij het uitrekende en tot de conclusie kwam dat de bitcoins van die vent een totale waarde vertegenwoordigden van meer dan honderdvijftigduizend Zweedse kronen. Dat was een enorm bedrag, dat hij bovendien rechtstreeks

in zijn zak kon steken. Geen pingelende tussenpersonen en vooral geen slecht geweten ten aanzien van jonge ouders en een klein meisje dat net had leren fietsen.

Hij maakte de kabels los van het scherm, droeg dat naar de hal en wilde net teruglopen om de rest op te halen, toen hij bedacht dat hij nog niet eens in de woonkamer had gekeken, die achter de glazen deur aan het eind van de hal moest liggen.

Het liefst wilde hij gewoon de computer meenemen en ervandoor gaan, maar misschien stond daar een oude waardevolle vaas of, als het geluk zichzelf wilde overtreffen, een kunstwerk.

Maar op het moment dat hij de glazen deur opende, dacht hij niet langer aan dingen van waarde, maar aan de scherpe, zoete geur die hij had weten te verdringen, en die nu maakte dat hij zijn trui over zijn mond trok en daardoorheen ademde.

Twee stappen de kamer in, meer was niet nodig om te begrijpen waar die lucht vandaan kwam. Wat het was, begreep hij daarentegen niet. Hij liep erop af en richtte de lichtbundel op de cilindervormige constructie midden op de vloer. Hij had een diameter van iets meer dan een halve meter en was ongeveer twee meter lang, donker groenbruin van kleur en gemaakt van een soort strakgespannen plastic. Als een tent. Of een broeikas. Zo'n kas die mensen misschien zouden gaan gebruiken op de dag dat de aarde niet langer bewoonbaar was en het tijd was om Mars te bevolken.

Hij richtte de zaklamp op het ene uiteinde van de cilinder. Bij nader inzien zag het eruit als de bodem van een doorzichtige plastic zak, en toen hij voorzichtig met zijn hand aan de gewelfde rand voelde, kreeg hij door dat het plastic aan de binnenkant strak werd gehouden door een fietswiel. Vermoedelijk zat er aan het andere uiteinde ook een wiel, en in het midden werden de twee plastic zakken bij elkaar gehouden door meerdere lagen ducttape.

Het was klaarblijkelijk een zelfgemaakte constructie. Maar met welk doel?

Hij leunde over de cilindrische kunststof tent en scheen met de

zaklamp naar binnen, maar kon niets anders zien dan verschillende schakeringen donkergroen en bruin. Alsof het vol zat met algen of iets dergelijks die aan de binnenkant groeiden.

Vervolgens werden zijn gedachten in beslag genomen door iets daarachter, iets in al dat groene, wat – en dat zag hij nu pas – bewoog.

2

Alles wat jullie weten is fout...

Een ondoordringbare muur van benen belemmerde het zicht, welke kant hij ook op keek. Zo'n twintig personen van verschillende leeftijden stonden hem vanachter hun winkelwagens aan te staren. Hij ging rechtop zitten op de glanzende stenen vloer en draaide zich om naar de meisjesstem achter zich. Dat was Matilda, zijn dochter. Ze zat in kleermakerszit en keek hem aan met die nieuwe blik waar hij nooit aan zou wennen. De stem die niet van haar was en die zo duidelijk aangaf dat ze niet langer zichzelf was.

‘Wat zei je?’ vroeg hij.

Alles wat jullie weten is fout...

Het iele stemmetje kwam van haar. Hij zag haar mond zich synchroon bewegen met de woorden die eruit kwamen. Maar het was niet Matilda's stem, althans niet zijn Matilda.

‘Fabian, hoor je me?’ Fabian keek op en zag Sonja, die zich over hem heen boog. ‘Je bent flauwgevallen.’

‘Nee, Sonja.’ Hij schudde zijn hoofd. ‘Ik ben niet flauwgevallen.’

Ze knikte meegaand en glimlachte. ‘Kom, dan zal ik je overeind helpen.’ Ze wist hem op de been te krijgen en draaide zich om naar iedereen die om hen heen stond. ‘Jullie kunnen stoppen met kijken en weer verdergaan met jullie boodschappen. De voorstelling is afgelopen.’ De toeschouwers verspreidden zich en in zijn ooghoek zag hij een donker geklede man langsflitsen op weg naar de vleeswarenafdeling, waardoor hij nu pas weer wist waar hij was en zich realiseerde dat ze bij de ICA Maxi in Hyllinge waren.

Sonja legde haar handen tegen zijn wangen en draaide zijn gezicht naar zich toe. ‘Theodor en jij, jullie hadden ruzie en gingen zo tegen elkaar tekeer dat iedereen bleef staan kijken. Ik heb geprobeerd jullie te kalmeren, maar...’ Ze schudde haar hoofd. Van haar kalmte was niets meer over. ‘Ik wist niet dat hij zo sterk was. Jij viel en kwam met je hoofd op de vloer terecht, en nu is hij... Matilda en ik, we probeerden hem hier te houden, maar dat was onmogelijk. Snap je? En nu moeten we hem zien te vinden voor het te laat is.’ Ze stond op het punt in huilen uit te barsten.

‘Sonja, rustig maar.’ Hij gaf haar klopjes op haar wang. ‘We vinden hem wel.’

Alles wat jullie weten is fout...

Met een ruk draaide hij zich om naar Matilda. ‘Zeg jij dat steeds?’

‘Waarom vraag je dat als je het antwoord toch al weet?’

Greta. Dat spook. Probeerde zij hem iets te zeggen? Was dat waar dit allemaal om draaide? Hij geloofde niet eens in spoken. Of geesten, zoals Matilda ze stug bleef noemen. En dan die donkere man die bij de vleeswarenafdeling op zijn beurt stond te wachten. Waarom kon hij zijn ogen niet van hem af houden? Er was iets aan zijn gezicht wat niet klopte, maar wat?

De man zette zich plotseling af tegen de toonbank, en met één enkele beweging zocht hij met zijn linkerhand steun tegen het gebogen glas en vloog hij als het ware naar de andere kant van de toonbank, om vervolgens een van de messen van de snijplank naar zich toe te trekken en die diep in de hals van de verkoopmedewerker te steken, die Fabian opeens herkende als Assar Skanås, de man met de te hoog opgetrokken spijkerbroek, het beige jack en het speldje van de Zweden-Democraten.

Skanås schreeuwde het uit van de pijn, terwijl hij met zijn ene hand de bloedstroom probeerde te stelpen en met de andere zijn aanvaller afweerde. Maar de druk van zijn halsslagader was zo krachtig dat de rode straal een paar meter ver reikte en iedereen die

eromheen stond wist te raken. De dader bleef ondertussen messteek na messteek uitdelen, alsof hij nooit van plan was te stoppen.

Fabian had zoiets afgrijselijks nog nooit gezien. Toch kwam het hem op de een of andere vreemde manier bekend voor. Een echo van iets veel ergers.

Alles wat jullie weten is fout...

En dan dat iele meisjesstemmetje. Waarom kon ze hem niet gewoon met rust laten? Matilda was immers degene die het tijdens die seance had gevraagd en dat cryptische antwoord had gekregen. Toch? Of was het antwoord in feite tot hem gericht? Was dat de reden dat het zich de hele tijd herhaalde?

‘Nee, alsjeblieft, ga niet weg.’ Sonja hield hem tegen. ‘We moeten Theodor zoeken. Jij, ik en Matilda samen. Anders zullen we hem nooit vinden.’

Maar hij had zich al losgerukt en was op weg naar de met bloed besmeurde vleeswarentonbank, waar Skanås in elkaar zakte.

‘Luister nou, verdomme,’ hoorde hij Sonja achter zich schreeuwen. ‘Onze zoon is verdwenen, en we moeten hem vinden voor het te laat is!’

Het was aan hem om de dader te pakken, dat gevoel was heel sterk. Er was niemand anders op wie hij kon vertrouwen. Geen chef. Geen team. Niemand anders dan hijzelf.

Nadat hij over de toonbank was geklommen, gleed hij uit in de steeds groter wordende plas bloed onder Skanås, die met een vleesvork in zijn neus geplant levenloos op de grond lag.

Er zat overal bloed. Op zijn handen, kleren, in zijn gezicht. Hij kon de zoete, plakkerige ijzersmaak zelfs in zijn mond proeven. Maar van de dader was niets meer te zien dan de zwiepende draai-deur die naar de personeelsruimte leidde.

Alles wat jullie weten is fout...

Hij snelde erachteraan en kwam in een wasruimte, waar de dader helemaal achterin over een grote gele wasmachine gebogen stond en een knop indrukte.

‘Jij daar,’ riep hij, en hij greep naar het pistool in de holster aan de binnenkant van zijn colbertje. ‘Op je buik op de grond! Armen uit elkaar!’

Maar er zat geen pistool. Zelfs de holster kon hij niet vinden. Bovendien was de man al door een zware metalen deur op weg naar buiten. Hij liep er snel achteraan, maar de deur viel voor hem dicht en was onmogelijk open te krijgen, hoe hij er ook aan rukte en trok.

Buiten adem, onder het bloed en drijfmat van het zweet draaide hij zich om naar de rij wasmachines en liep naar de gele, die zojuist aan zijn programma was begonnen en net vol water zou lopen.

Alles wat jullie weten is fout...

Hij boog zich voorover en keek door het glazen deurtje naar binnen, recht in het draaiende, bijna hypnotische donker.

Pas toen pal voor zijn neus een hand tegen het glas sloeg, begreep hij dat er iemand in zat. Iemand die er vertwijfeld probeerde uit te komen terwijl de trommel bleef ronddraaien. Eerst naar de ene kant, daarna naar de andere.

In een poging het programma te stoppen, drukte hij op alle knoppen, en toen dat niet hielp, begon hij erop te rammen. Maar de trommel bleef draaien terwijl hij volliep met water en de hand aan de binnenkant steeds wanhopiger tegen het glazen deurtje bonkte.

Hij volgde de dikke stroomkabel van de machine naar een contactdoos aan de muur met een schakelaar. Maar hoewel hij die omdraaide, kon hij horen dat de machine bleef vollopen met water en dat de trommel bleef draaien.

Wanhopig zakte hij voor het glazen deurtje in elkaar en hij keek naar de roterende donkere hel daarbinnen, niet in staat iets te doen.

Alles wat jullie weten is fout...

Zelfs toen hij zag dat Theodors gezicht tegen het glas drukte, was hij niet tot handelen in staat. Zijn eigen zoon. Daar was hij,

vechtend voor zijn leven, terwijl de draaiende trommel ervoor zorgde dat hij met regelmatige tussenpozen onder het wateroppervlak verdween.

Theodor schreeuwde. Zelf schreeuwde hij ook, zo hard hij kon. Toch hoorde je niets anders dan het klotsende water en de trommel die steeds sneller ronddraaide, totdat Theodors schreeuwende gezicht overging in iets wazigs zonder contouren. Fabian deed zijn ogen open en zag de plafondlamp die de vorige eigenaar van het huis, Otto Paldynski, had laten hangen en die nog steeds in hun slaapkamer hing, ook al vonden Sonja en hij hem geen van beiden mooi.

Het was maar een droom, herhaalde hij bij zichzelf. Een nachtmerrie. In werkelijkheid was het meeste beter dan het in jaren geweest was. Met Sonja naakt aan zijn zijde, de swingersmoordenaar Eric Jacobsén opgepakt en de boardingpasses die Ingvar Molanders Berlijn-alibi om zeep hielpen veilig opgeborgen, was er weinig te wensen over.

Zelfs Theodor was verstandig geworden en had besloten om vanmiddag al samen met hem naar de overkant van de Sont te gaan en zich aan te geven bij de Deense politie. Daar zou hij de waarheid vertellen en aanbieden te getuigen in de lopende rechtszaak tegen de Smiley-liga.

Toch kon hij zijn hart als een galopperend paard in zijn borst tekeer voelen gaan. Als beginnende paniek, die elk moment zijn brein kon wijsmaken dat hij niet langer kon ademen en bezig was het loodje te leggen.

Had die nachtmerrie hem zo stevig door elkaar geschud dat hij er nog niet van was bijgekomen? Het was toch wel gewoon een droom geweest? De droom was in elk geval zo opmerkelijk en vergezocht dat hij al lang voordat hij wakker was geworden had vermoed dat het niet echt was. Maar dat was niet wat hem bang maakte, bedacht hij nu. Dat was wat hij had willen zeggen en waardoor de adrenaline begon te stromen.

Hij stapte uit bed, voorzichtig om Sonja niet wakker te maken, liep snel de overloop over en rukte Theodors deur open. Tot zijn grote opluchting lag hij daar. Zijn geliefde zoon, die met zijn zware ademhaling niet eens wakker werd toen hij hem voorzichtig op zijn voorhoofd kuste en weer instopte. Dit was het daadwerkelijke bewijs dat Matilda, die Greta van haar en zijn hele droom het mis hadden. Dat niemand van hun gezin zou hoeven sterven.

Of was zijn droom niet over Theodor gegaan maar over iets heel anders?

Hij probeerde de gebeurtenissen in zijn droom te recapituleren en zag al snel in dat er niets van die droom klopte. Het slachtoffer achter de vleeswarentonbank was in werkelijkheid Lennart Andersson en niet zoals in zijn droom de pedofiel Assar Skanås. Hem hadden ze kunnen oppakken voor de wasruimte moord op Moonif Ganem. Moonif, niet Theodor.

Er had niets van geklopt. Absoluut niets.

En dat was nou net wat dat broze meisjesstemmetje dat uit Matilda's mond was gekomen, had herhaald.

Alles wat jullie weten is fout...

En nu begreep hij eindelijk waarom.

3

Het was pas kwart voor zes 's ochtends toen Fabian de vergaderkamer helemaal boven in het hoofdbureau van de politie in Helsingborg binnenstapte. Over een paar uur zou het hele team bij elkaar zitten om te luisteren naar Klippans presentatie over wat hij had gevonden nu hij de bewakingsbeelden van de ICA Maxi van de week voor de moord op Lennart Andersson had doorgenomen. Hij had de laatste dagen het materiaal bestudeerd, en ze hoopten er allemaal op dat dat zou leiden tot een doorbraak in het onderzoek, waar tot nu toe geen enkele vooruitgang in was geboekt; er waren geen verdachten en geen sterke sporen.

Maar dat was niet de reden dat Fabian daar was. Hij wilde de anderen even niet zien. Wat hij ook vond van dromen en het onderbewustzijn, zijn laatste droom had de vinger op een gevoel weten te leggen waar hij al een tijdje mee rondliep, maar dat hij steeds had weggewuifd, en het enige gezelschap dat hij op dit moment nodig had was dat van de barstensvolle whiteboardmuren.

Hij ging ervoor staan en constateerde dat alles er nog op zat. Hoewel twee van de onderzoeken zo goed als afgerond waren, zaten ze nog steeds vol foto's van slachtoffers, plaatsen delict en verdachten. Lijsten met verschillende motieven verdrongen de aantekeningen en ideeën, sommige doorgestreept, andere omcirkeld, en overall een groot aantal pijlen in verschillende kleuren die alles verbonden.

Van dichtbij waren de verschillende gedachtegangen te volgen en kwamen ze enigszins logisch over, maar van een afstand zag

het er meer uit als één grote chaos, wat zo achteraf een perfecte illustratie leek van hoe hun werk er de laatste weken uit had gezien.

Ze hadden drie grote onderzoeken tegelijk gehad. Drie parallelle moordzaken die hun gelijke niet kenden. Drie totaal verschillende universums, elk met zijn eigen slachtoffers en verdachten, aanwijzingen en sporen die moesten worden opgevolgd, plaatsen delict die moesten worden geanalyseerd, theorieën die van alle kanten bekeken moesten worden, werden verworpen en weer in ere hersteld moesten worden.

Hij had geen idee hoeveel verhoren ze de laatste week hadden gehouden of hoeveel bewakingsbeelden ze tot in detail hadden bestudeerd. Het waren er in elk geval een heleboel, en ook al waren er dingen die ze hadden gemist, ze hadden de onderzoeken over het geheel genomen volgens voorschrift uitgevoerd en waren er uiteindelijk in geslaagd twee daders op te pakken die veroordeeld zouden worden en hun straf zouden krijgen.

Maar eerlijk gezegd waren ze in het wilde weg op zoek geweest naar iets wat de verschillende gebeurtenissen had kunnen verklaren, en hoe pijnlijk het ook was om toe te geven, ze waren nog steeds op de tast bezig.

Net als dat broze meisjesstemmetje in zijn droom had herhaald, was alles wat ze wisten fout.

Er was geen twijfel over mogelijk dat breedbandondernemer Eric Jacobsén zich schuldig had gemaakt aan het monteren van verborgen camera's in de huizen van verschillende vrouwen, van wie Molly Wessman er een was. Noch over het feit dat hij als zijn alter ego Columbus bovendien seks met haar had gehad en zijn symbool tussen haar benen had getatoeëerd. Dat had hij zelfs bekend. Maar dat hij haar vergiftigd zou hebben met ricine, daar hadden ze geen bewijs of verklaring voor. En ze hadden al helemaal geen steekhoudend motief.

Hetzelfde gold voor Assar Skanås. Niemand twijfelde eraan dat hij een pedofiel was die alle vingers van zijn linkerhand had

willen opofferen om ongestoord zijn gang te kunnen gaan met de zesjarige Ester Landgren. Maar pedofilie was bij lange na niet voldoende als verklaring waarom hij de Syrische jongen Moonif Ganem in een grote wasmachine zou hebben gedwongen en hem dood had gecentrifugeerd.

Voor Lennart Andersson gold al precies hetzelfde. Misschien zou dat na Klippans presentatie veranderen, maar tot nu toe hadden ze niet kunnen verklaren waarom iemand hem voor de ogen van een heleboel getuigen bij de ICA Maxi had willen doodsteken.

Aangezien de drie moorden hadden plaatsgevonden binnen een tijdspanne van een aantal dagen hadden ze met man en macht naar een motief gezocht dat de onderzoeken aan elkaar kon linken, een gemene deler, een rode draad.

Toen dat niet was gelukt, hadden ze geprobeerd drie afzonderlijke motieven te vinden. Ze hadden gekeken naar alles van vreemdelingenhaat tot seksmisbruik en dat tot in het oneindige doorgenomen om te zien of het paste bij de aanwezige sporen.

Motief, motief en nog eens motief. Dat was het enige waar ze telkens weer over hadden gesproken. Het was alsof het motief de sleutel vormde waardoor alle deuren open zouden gaan. Slaagden ze er maar in dat te vinden, dan zou de dader niet ver weg zijn.

Fabian trok een stoel naar zich toe, ging voor de whiteboardmuur zitten en begon een gedachte te formuleren, ook al stuitte die hem tegen de borst. Een gedachte die regelrecht inging tegen alles waar zijn collega's en hij in geloofden. Tegen alle ervaring die ze in de loop der jaren bij de recherche hadden opgebouwd. Maar hoe langer hij naar de chaos van foto's en aantekeningen keek, hoe vanzelfsprekender de gedachte werd.

Na een tijdje was de chaos voor hem verdwenen. Alsof die nooit had bestaan, en opeens zag hij het duidelijk voor zich. Tijd en geografie waren één ding. Alles had inderdaad tijdens een relatief beperkte periode plaatsgevonden in Noordwest-Skåne. Maar wat hij nu voor zich zag, was iets heel anders.

De overeenkomst in de verschillen.

Elke afzonderlijke moord in de drie onderzoeken was zo spectaculair en zo anders dan anders dat de gemene deler daar misschien wel te vinden was, in die extreme verschillen. De gedachte deed hem duizelen, maar na nog een paar minuten meende hij zelfs de rode draad te vermoeden waar ze zo lang naar hadden gezocht.

‘Kijk nou eens wie we daar hebben.’ Dat was Klippan, een koffiekannetje in zijn ene hand, en een laptop in de andere. ‘Het gebeurt niet elke dag dat we jou hier zo vroeg aantreffen.’ Hij zette de kannetje neer. ‘Het is pas tien voor halfzeven.’

‘Dat is de schuld van de zomer.’ Fabian haalde zijn schouders op. Hij kon het niet vertellen. Nog niet. ‘Ik werd wakker doordat het licht was en kon niet meer slapen.’

Klippan knikte, maar de blik die heen en weer ging tussen de whiteboardmuur en de stoel waar Fabian net had gezeten, gaf aan dat hij daar zijn bedenkingen over had. ‘Dus toen ben je hier maar gaan zitten. Interessant.’

‘Ik had niets beters te doen.’ Hij had meer tijd nodig om na te denken, en moest vooral met een betere verklaring komen dan dat zijn dochter er tijdens een seance in was geslaagd een geest op te roepen die zich in zijn dromen had verward, waardoor hij het opeens helder was gaan zien. ‘En jij dan? Ik wist niet dat jij zo’n vroege vogel was.’

‘Dan ken je mij nog niet. In tegenstelling tot Berit word ik steeds vroeger wakker. Als zij in het weekend uit bed komt, ga ik er net weer in. Dat is vast de reden dat we nog getrouwd zijn.’ Klippan begon te lachen en klapte zijn laptop open. ‘Maar vandaag wilde ik gewoon op tijd zijn om er zeker van te zijn dat de techniek voor mijn presentatie tijdens de ochtendbriefing goed werkt.’

‘O ja, jij had al die bewakingsbeelden doorgenomen, hè?’

Klippan knikte. ‘En ook al zeg ik het zelf, ik heb allerlei interessante dingen gevonden. Maar daar hoor je meer over als iedereen er is. Vertel me liever waar jij mee bezig bent.’

‘Pardon?’

‘Fabian. Je zit daar naar die onderzoeken te staren, en twee ervan zijn al zo goed als afgerond.’

‘Maar het derde niet. We hebben niet eens een verdachte.’

Klippan zuchtte en schudde zijn hoofd. ‘Tja, als je het niet wilt zeggen, dan...’ Verder kwam hij niet doordat zijn mobiel begon te zoemen. Hij keek ernaar met gefronst voorhoofd. ‘Met Klippan... Sverker Holm, dat klopt.’

Het kwam niet door de daaropvolgende kortafgemeten zinnen waardoor Fabian begreep dat er iets ernstigs was gebeurd.

‘Aha... Oké... We komen.’

Het kwam doordat de kleur in één klap wegtrok uit Klippans gezicht.

4

Het was niet voor het eerst dat Fabian de zoete, scherpe geur van verrotting rook. In de zomers van zijn vroege jaren als politieagent in Stockholm was het aan de orde van de dag dat mensen de alarmcentrale belden wanneer ze een lijkenlucht in hun trappenhuis roken. Hier viel het hem eerder op hoe zwak de geur was. Zeker als je bedacht dat het erop leek dat Evert Jonsson hier al meer dan een maand lag.

Dat het bovendien een van de warmste maanden van het jaar was, maakte de zaak niet minder opmerkelijk. De stank zou zo sterk moeten zijn dat de burens van de politie al minstens twee weken geleden hadden moeten bellen. Toch had dat tot vandaag geduurd, en de aanleiding was niet de lijkengeur geweest, maar een vensterenvelop van energiemaatschappij Sydkraft geadresseerd aan Evert Jonsson, die een van de burens op de mat had aangetroffen toen hij de krant uit de brievenbus was gaan halen.

ALS IK JOU WAS, ZOU IK EENS EEN KIJKJE GAAN NEMEN BIJ JONSSON IN DE FLAT NAAST JE stond er met slordige hanenpoten op de envelop. DAARNA ZOU IK MISSCHIEN ZELFS DE POLITIE BELLEN.

De verklaring voor het feit dat de geur zo zwak was, kwam op het moment dat Klippan en hij de woonkamer in liepen en de twee meter lange, cilindervormige plastic cocon midden op de vloer aantroffen.

Klippan bleef halverwege de kamer staan en kon alleen zijn hoofd maar schudden. Daarom liep Fabian zelf naar de donkergroene plastic tent en ging op zijn hurken zitten in een poging te

zien wat erin zat. Maar ook al stond de zon hoog genoeg om recht door het raam op de opmerkelijke constructie te schijnen, toch kon hij niet door de kunststof heen kijken.

Hij draaide zich om naar Klippan, die blijkbaar zijn gedachten had gelezen en hem zijn Zwitsers zakmes overhandigde, en met behulp daarvan sneed hij een decimetergroot gat in het plastic.

Hoewel de opening relatief klein was, sloeg de scherpe stank hem met zo'n kracht in zijn gezicht dat hij puur instinctief achteruitdeinsde in een poging aan het ergste te ontkomen. Maar dat was te laat. Binnen een paar seconden was de lucht in de kamer al zo verzadigd van de bijtende geur dat het een geluk was dat hij nog niet had ontbeten.

Klippan, die erin geslaagd was een mondkapje op te zetten, gooidde er een naar hem toe, en ook al prikte en jeukte het nog in zijn neus, het ergste werd gedempt.

Een stuk of vijftig lijkmaden waren er al in geslaagd uit het gat te kruipen. Ze vielen op de grond en verspreidden zich op jacht naar meer voedsel. Hoe hadden die maden kunnen ontstaan in de ogenschijnlijk hermetisch afgesloten plastic cocon? Bacteriën had je weliswaar overal, maar juist lijkmaden ontstonden pas wanneer bromvliegen van buiten erop af waren gekomen en hun eitjes in het kadaver hadden gelegd, en tot nu toe had hij geen enkele vlieg gezien of gehoord, ook al zou het niet lang duren voor die deze plek hadden gevonden.

Hij leunde voorover en keek door de opening in het plastic naar binnen, maar zag niet veel meer dan een paar scheenbenen en voeten in verschillende nuances groen, rood en paars. Op sommige plekken was het ontbindingsproces al zover gevorderd dat de huid helemaal zwart was. Langs de binnenkant van het plastic groeide iets groenbruins, en op de bodem hadden zich zoveel vocht en lijksappen verzameld dat er een bruine, dikke, vloeibare plas was ontstaan.

‘Vertel,’ zei Klippan. ‘Wat zie je?’

‘Niet zoveel meer dan wat jij vermoedelijk al hebt vastgesteld. Het is nog te vroeg om te zeggen of het Evert Jonsson is, maar er ligt in elk geval iemand daarbinnen.’ Fabian stak het mes in de opening en maakte een meterlange snede, waarop een groot gedeelte van het plastic naar beneden viel en ze in de cocon konden kijken.

Klippan deed een stap naar voren, ging op zijn hurken zitten en keek naar het stoffelijk overschot dat op zijn rug lag met zijn benen, armen en hals aan een stevige ijzeren buis gespannen, die als een lange naaf door de hele cocon liep en aan beide uiteinden was bevestigd aan iets wat eruitzag als een fietswiel.

‘Nee, dit is de limit.’ Klippan schudde zijn hoofd. ‘Niet nog een zaak. Niet nu we er eindelijk in geslaagd zijn twee onderzoeken af te ronden en al onze energie in die ICA-moord zouden moeten steken.’

De delen van het lichaam die niet onder de maden zaten, waren allemaal donker van kleur en in verschillende mate opgezwollen, zoals de oogbollen en de tong, die zo groot was dat hij niet meer in de mond paste. Maar het ergst was de buik, die zo was opgebold dat hij elk moment leek te kunnen knappen om zijn inhoud te verspreiden.

‘Als je nou per se iemand om het leven wilt brengen,’ ging Klippan verder, die zijn hoofd maar bleef schudden. ‘Waarom doe je dat dan niet gewoon even hup, zoals vroeger? Waarom moet het zo ontzettend ziek en uitgekookt gebeuren? Zoals dat.’ Hij wees op een van de polsen van het slachtoffer, waar de spanband de huid grotendeels had weggeschuurd en delen van het skelet blootlegde. ‘Zie je hoe hij tevergeefs moet hebben gevochten om los te komen?’ Klippan zuchtte. ‘Ik weet eerlijk gezegd niet wat we hiermee aan moeten. Nóg een onderzoek op ons bordje en we komen erin om. En als je het mij vraagt, ziet dit er minstens zo gecompliceerd uit als alle andere.’

Fabian knikte, ook al was hij ervan overtuigd dat Klippan het

bij het verkeerde eind had. Het ging helemaal niet om nog een onderzoek. Hier was vermoedelijk sprake van precies dezelfde rode draad als tussen de drie eerdere onderzoeken.

5

Irene Lilja haalde de sapcentrifuge uit de verhuisdoos en zette die naast het afdruiptrek op het aanrecht. Dat was allesbehalve een ideale plek, maar het was de enige keukenmachine die ze elke dag gebruikte, en een andere vrije ruimte met een stopcontact in de buurt was er niet.

Het was in zekere zin typerend voor haar breuk met Hampus en haar vertrek uit hun huis in Perstorp. Ze had geen idee waar ze alles moest stouwen in het kleine tweekamerflatje in het zuiden van Helsingborg. Hoewel ze al een stuk of vijftien verhuisdozen had uitgepakt, waren er nog minstens evenveel over.

Op de een of andere manier zou het wel lukken, en wat er uiteindelijk niet meer in paste, zou ze wegdoen of ergens opslaan tot ze geld had voor wat groters. Het belangrijkste was dat Hampus nog geen korreltje zou krijgen van wat van haar was, waardoor zelfs die weerzinwekkende flamingopannenlappen die ze voor kerst van haar moeder had gekregen op een van de vele stapels lagen.

Gelukkig had ze hulp gehad van Klippan. Zonder hem had ze het nooit gered. Hij had niet een keer geklaagd, ook al had het veel meer tijd in beslag genomen dan ze had gedacht. Hij had gewoon rustig en methodisch de operatie geleid en ervoor gezorgd dat alles in de bestelauto paste, hij had zelfs de aanhanger bij zich gehad, zonder dat ze daarom had hoeven vragen.

Toen eindelijk alles boven was, had ze hem getrakteerd op een entetje bij Sam's Bar schuin aan de overkant. Ze hadden ieder een *plankstek* met extra bearnaisesaus besteld, een stuk vlees dat in de

oven op een plank was bereid en zo ook werd geserveerd, plus een groot glas bier. Daarna was ze weer naar het appartement gegaan in een poging enige orde te scheppen, maar ze was al na een halfuur tussen alle stapels kleren op het bed in slaap gevallen.

Ze had de hele nacht geslapen en was vanochtend pas om acht uur wakker geworden, verbaasd dat Hampus haar niet één keer had geprobeerd te bellen nadat hij was thuisgekomen van de autoraces op het circuit van Knutstorp. Ze was ervan uitgegaan dat hij zich op de telefoon zou storten zodra hij ontdekte dat niet alleen zij, maar ook al haar spullen weg waren.

Later bleek dat dat precies was wat hij had gedaan, maar dat haar mobiel leeg was, en toen ze die had opgeladen, kon ze zien dat hij haar vrijwel de hele nacht had geprobeerd te bellen. Tweeëntwintig keer om precies te zijn. Tweeëntwintig voicemailen waarin hij al zijn frustraties uitte over hoe weerzinwekkend ze was.

Nu had ze hem geblokkeerd, en ze zou op korte termijn haar nummer verruilen voor een anoniem nummer. Hampus was uit haar leven, en zij was uit dat van hem. Eindelijk hoefde ze zich er niet meer druk om te maken dat hij te veel dronk, en had ze geen last meer van alle ruzies en harde woorden. Eindelijk hoefde ze niet meer op eieren te lopen. Ze hoefde er niet eens meer over na te denken.

Het enige verkeerde aan haar verhuizing was dat ze er zo lang mee had gewacht. Want ook al was ze pas net iets meer dan vierentwintig uur hier in de stad, haar tijd met Hampus begon al als geschiedenis te voelen. Hetzelfde gold voor de volbloednazi's die bij haar hadden ingebroken en hakenkruisen op de muren hadden gespoten.

Dat was een totaal ander leven, waar ze zich spoedig niet meer dan een paar losse fragmenten van zou herinneren. Alsof zij niet degene was die hun hele clubhuis tot de grond had laten affikken en had bedreigd ze voor diverse vergrijpen op te pakken als ze ooit nog maar haar kant op keken.

Nog een paar dagen en ze zou zonder meer de vermoede verklaring van de politie van Perstorp slikken dat alles erop wees dat er sprake was van een afrekening in het criminele circuit.

Ze pakte de tandenborstelbeker en liep ermee naar de badkamer, waar ze hem op een van de planken in het kastje zette. Het rook er anders. Niet verkeerd, gewoon anders. Zo was het altijd als je verhuisde. Nieuwe geuren en nieuwe geluiden waar je aan moest wennen.

Ze had het contract getekend voor twee jaar. Dat was best lang als je bedacht dat het appartement behoorlijk klein was en bovendien aan de verkeerde kant van de stad lag. Södercity was nooit haar ding geweest. Maar op dit moment was alles beter dan Perstorp, en misschien zou ze haar nieuwe buurt zelfs gaan waarderen.

Ze wist niet zoveel over de burens, maar die waren vast zoals burens over het algemeen zijn. In het appartement naast haar woonde een oudere vrouw die gisteren langs was gekomen toen Klippan en zij druk bezig waren met verhuizen. Ze kwam aardig over, maar was blijkbaar stokdoof als ze haar gehoorapparaat niet aan had staan, wat Klippan had ervaren toen hij had geprobeerd met haar te praten.

Aan de andere kant woonde ene P. Milwokh. Ze wist niet wie dat was. Toch was er iets aan die naam wat haar bekend voorkwam. Dat had ze de eerste keer dat ze hier was al gevonden, toen Molander door triangulatie de locatie van Assar Skanås' mobiel had gevonden niet ver hiervandaan.

Alleen toen Klippan gisteren ook had gemeend dat hij die naam kende, maar er net als zij niet op kon komen waarvan, was die vraag weer tot leven gewekt, en met de ambitie om dat vraagteken voor eens en voor altijd uit de wereld te helpen, had ze vanochtend bij hem aangebeld.

Er had niemand opengedaan, en aangezien er een zwaar, donker gordijn aan de binnenkant van de deur hing, had een kijkje door

de brievenbus niet geholpen. Ze had daar vijf hele minuten met haar vinger op het knopje gestaan tot ze het uiteindelijk had opgegeven en weer verder was gegaan met uitpakken. Daarvoor had ze tenslotte ook een vakantiedag opgenomen.

Het geluid bracht haar toch weer op andere gedachten. Het geluid van een toilet dat ergens in het pand werd doorgespoeld. Het was duidelijk te horen, maar toch lastig te plaatsen. Ze kon geen water door de buizen in de hoek horen stromen, wat inhield dat ze het appartement boven dat van haar kon uitsluiten. Bovendien meende ze zich te herinneren dat Molander een keer had gezegd dat geluidsgolven zich in een huis gemakkelijker naar beneden voortplantten dan naar boven, waardoor ze ook het appartement onder dat van haar zou kunnen uitsluiten.

Dan bleef alleen het appartement naast haar over.

Dat met de naam P. MILWOKH op de deur.

Ze ging in de badkuip staan en drukte haar oor tegen de witbetegelde wand die aan het appartement ernaast grensde. Maar het enige wat ze kon horen was haar eigen hartslag.

Pas toen ze voorzichtig aan het kettinkje iets hoger op de muur trok zodat het witgeschilderde ijzeren klepje van de ventilatie opening, was alle twijfel verdwenen. Ze kon niet alleen bij de burens het water in de wastafel horen klateren en constateren dat de kraan een paar seconden later weer piepend werd dichtgedraaid, ze kon zelfs horen hoe de laatste druppels het porselein raakten voor het weer stil werd.

6

Hoewel de Hallberg-Rassy een relatief grote zeilboot was, leek ze met gemak tussen de andere boten in de jachthaven van Råå door te kunnen laveren, en toen ze eenmaal de havenmond uit was, draaide ze zich naar de wind en werd het grootzeil gehesen.

Met zijn hand boven zijn ogen ter bescherming tegen de hoogstaande zon stond Fabian op de noordelijke kade op zo'n dertig meter afstand. Hij volgde de boot met interesse toen de schoot werd gevierd, waarna het grootzeil de wind ving en op geluidloze, bijna magische wijze het werk van de binnenboordmotor overnam.

Hij had geparkeerd en was net uit de auto gestapt toen hij de mooie zeilboot in het vizier kreeg, waar hij nu naar moest blijven kijken. Hij had de eigenaren gisteravond gesproken tijdens zijn zoektocht naar de Pettersson-boot van Hugo Elvin, en zij hadden verteld dat hun volgende stop Humlebæk aan de Deense kant van de Sont was wanneer het weer opknapte, en dat ze daarna ook 's nachts wilden gaan zeilen op weg naar Göteborg.

Dat voelde als een teken, en ergens diep vanbinnen nam hij het besluit om de kinderen hun zin te geven en te gaan kijken naar een zeilboot wanneer het weer wat rustiger werd.

Hij pakte de doos met de inhoud van Elvins bureaula en ging op weg naar de verlaten houten boot van zijn overleden collega, die eenzaam in zijn bok op de kade stond. Hillevi Stubbs was nog nergens te bekennen, wat opmerkelijk was.

Ze kwam bijna nooit te laat. Integendeel, het was haar gewoonte om lang voor alle anderen ter plaatse te zijn. Hij wist niet hoe vaak

ze in hun tijd als collega's in Stockholm demonstratief met haar ogen had gerold omdat de secondewijzer de afgesproken tijd was gepasseerd.

Al had ze dan een reistijd van een uur vanaf het hoofdbureau van de politie in Malmö, en ze had ook heel duidelijk gemaakt dat ze geen tijd of zin had om te komen. De enige reden dat ze had ingestemd met een afspraak, was omdat hij het had gevraagd.

Stubbs was niet gemakkelijk in de omgang, maar dat was nu eenmaal niet anders. Ze was efficiënt en zonder meer een van de beste forensisch rechercheurs van het land, en hij was nu zo ver gekomen in zijn onderzoek naar zijn collega Ingvar Molander dat hij niet langer alleen verder kon gaan.

Hij had iemand nodig om mee te sparren, iemand buiten het team in Helsingborg. Al was het maar om zich ervan te verzekeren dat hij voldoende doorslaggevend bewijs had voordat hij ermee naar buiten zou treden. Bovendien begon het steeds belangrijker te worden dat zijn werk niet verloren zou gaan wanneer hem iets zou overkomen.

Het was niet zo dat hij voortdurend over zijn schouder keek, maar hij kon zijn ogen er niet voor sluiten dat Molander Elvin om het leven had gebracht toen hij doorkreeg dat zijn collega op het punt stond hem te ontmaskeren.

Met de doos onder zijn arm klom hij de ladder op die tegen de achterspiegel van de boot stond, om vervolgens de even kleine als brede Stubbs aan te treffen, die in de zitkuip lag te genieten van het zonnetje.

'Aha, daar ben je,' zei hij, en hij stapte in de boot.

'Waar zou ik anders zijn? Te laat?' vroeg ze zonder haar ogen te openen.

'Nee, waarom zou je laat zijn?'

'Dat is een bijna net zo goede vraag als "Wat doe ik hier?'" Ze deed haar ogen open en ging rechtop zitten. 'Ja, ik heb begrepen dat dit Elvins oude boot is,' ging ze verder. Hij kon er geen woord

tussen krijgen. ‘En ik ben me er volledig van bewust dat jij wilt dat ik die onderzoek, net zoals ik met zijn appartement heb gedaan. Maar waarom?’

‘Ik denk dat het het beste is als je het met eigen ogen ziet.’ Fabian pakte een van de twee blauwgemerkte sleutels die hij in Elvins bureaula had gevonden en liep naar de deur die naar de kajuit leidde.

‘Wees nou niet teleurgesteld, maar ik ben niet hier om iets te zien. Dat is niet de reden dat ik vrije uren heb opgenomen en helemaal hiernaartoe ben gereden. Dat was om jou te laten inzien dat je dit moet loslaten. Geloof me, er was niets in dat appartement wat erop wees dat Elvin géén zelfmoord heeft gepleegd. In elk geval niets anders dan jouw – zacht uitgedrukt – vergezochte sciencefictiontheorieën.’

‘Nou, toch wel.’ Fabian stak voorzichtig de sleutel in het slot en draaide hem om. ‘Daar kom ik zo graag op terug.’

‘Ben ik nou zo onduidelijk? Er is niets om op terug te komen. Ik heb de ene schietpartij na de andere in Malmö, dus ik zit niet om werk verlegen, en als ik goed ben geïnformeerd, hebben jullie er net ook weer een nieuwe zaak bij gekregen, in Klippan. En dan sta jij hier te treuren om een oud-collega en wil je dat ik zijn boot ga onderzoeken.’ Ze spreidde haar handen. ‘Ik bedoel, hoor je het zelf niet?’

‘Dat klopt.’ Fabian verdween door de klapdeur naar beneden naar de kajuit. ‘Daarom moeten we zo snel mogelijk aan de slag. Ik heb namelijk over anderhalf uur een vergadering.’

Stubbs slaakte een lange, diepe zucht voor ze uiteindelijk in de roef stapte. ‘Dat je eigenwijs bent, dat wist ik al van onze tijd in Stockholm. Maar je bent nog erger dan een kind in de koppigheidsfa...’ Ze zweeg en keek om zich heen in de krappe kajuit, die vol lag met stapels mappen, foto’s en blocnotes, gemerkte potjes en bewijszakjes, elektronica met kabels in allerlei kleuren, een computer met een hele reeks externe harde schijven,

een microscoop en een heleboel andere dingen. Het was zoveel dat je je bijna niet kon bewegen zonder ergens tegenaan te stoten.

Fabian draaide een schakelaar om, waarop een aantal spotjes het whiteboard verlichtte dat volhing met foto's en aantekeningen, plus de stapels documenten bij de computer. Dit was precies de reactie waar hij op had gehoopt, en hij liet haar een paar minuten om zich heen kijken en alles in zich opnemen voordat ze zich uiteindelijk naar hem omdraaide.

'Oké. Laat horen.' Ze tilde een stapel boeken van een van de banken en ging zitten.

Fabian maakte plaats op de tafel voor haar en legde een serie zwart-witfoto's neer van een vrouw in een zomerjurk die kwam aanlopen en aan de passagierskant in een Saab ging zitten.

'Tot aan de zomer van 2007 had Molander een verhouding met deze vrouw. Ze heette Inga Dahlberg en woonde in het huis naast dat van hem. Een jaar eerder was zijn schoonvader Einar Stenson al wat gaan vermoeden en hij was zover gegaan om ze in het geheim te fotograferen, zoals je hier kunt zien.'

Stubbs bestudeerde de foto's, terwijl Fabian het onderzoek van de plaats delict erbij pakte.

'Op 21 april 2007 overleed Stenson in de keuken van zijn huisje op het platteland bij Ringsjöstrand. Volgens het onderzoek interpreteerde de politie van Eslöv het als een ongeval. Hij zou zijn uitgegleden op de vloer die net in de boenwas was gezet en voorover op de openstaande vaatwasser zijn gevallen, op een mes dat met de punt naar boven in het bestekmandje stond. Maar als je Elvin en zijn aantekeningen moet geloven, was het allesbehalve een ongeval, en na de zaak zelf onderzocht te hebben, ben ik het met hem eens. Vier maanden later werd Inga Dahlberg vermoord in de zogenoemde Ven-moord.'

'Was dat degene die zat vastgeschroefd op een pallet en helemaal van de Råå-å naar Ven is gedreven?'

Fabian knikte.

‘Ik heb zo in mijn hoofd dat daar iemand voor is veroordeeld.’

‘Je denkt aan de Deense verkrachter Bennie Willumsen, die toen net de Zweedse kant van de Sont teisterde. Blijkbaar deed de mate van grofheid in de uitvoering zo sterk denken aan zijn manier van werken, dat hij uiteindelijk werd opgepakt en ook hiervoor werd aangeklaagd. Het probleem was alleen dat Willumsen een alibi had en daarom voor alle zaken werd vrijgesproken.’

‘Oké, dus Molander brengt zijn schoonvader om het leven zodat het geheim van die minnares niet naar buiten komt. Tot zover kan ik het volgen. Maar waarom vermoordt hij haar?’

Fabian haalde zijn schouders op. ‘Misschien had ze er genoeg van dat ze elkaar alleen in het geniep konden zien en dreigde ze het te gaan vertellen als hij niet bij Gertrud wegging.’

‘Gertrud. Is dat zijn vrouw?’

‘Klopt, en dan zou je kunnen denken dat hij tevreden is en dat de kous daarmee af is. Het probleem is zogezegd uit de wereld. Maar drie jaar later, in de zomer van 2010, slaat hij opnieuw toe. Ik was toen net naar Helsingborg verhuisd en belandde midden in een onderzoek met slachtoffers uit mijn basisschoolklas.’

‘Ja, dat heb ik gehoord. Dat moet afschuwelijk zijn geweest.’

Fabian knikte en zweeg even voor hij verderging. ‘Feit was dat de moordpoging op Ingela Ploghed, die bij mij in de klas zat, zich onderscheidde van de andere.’

‘Op welke manier?’

‘Het was maar iets kleins, maar groot genoeg om op te vallen. Ze was gekidnapt en had een hysterectomie ondergaan, haar baarmoeder was verwijderd. Ook hier kwam de werkwijze vrij goed overeen met de overige moorden. Het enige verschil was dat ze voorafgaand aan de operatie was verkracht, wat bij de andere slachtoffers niet het geval was.’

‘En wat vond de rest van het team?’

‘Ik heb nooit steun gekregen, zeker niet van Molander – om verklaarbare redenen. En toen de dader eenmaal was geïdentificeerd

en uitgeschakeld, is het in de vergetelheid geraakt. Dat was in elk geval wat ik dacht. Maar ondertussen hield Hugo Elvin Molander in de gaten en was hij zijn eigen onderzoek begonnen, waar we hier het resultaat van zien en dat uiteindelijk heeft geleid tot zijn dood.'

'En dat kun je allemaal bevestigen met overtuigend bewijs?'

'Ik ga ervan uit dat alles wat nodig is hier aanwezig is.' Fabian spreidde zijn handen. 'En ik hoop dat jij wilt helpen om het door te nemen.'

Stubbs keek om zich heen. 'Ja, hier is onmiskenbaar een hoop te vinden. Maar dat betekent nog niet dat het overtuigend is. Als dat zo was, zou Elvin er zelf wel mee op de proppen zijn gekomen.'

'Daar heeft hij misschien de gelegenheid niet meer voor gehad.'

'En wie zegt dat Molander geen alibi heeft? Net als die Willumsen. Ik bedoel, dan stort het hele kaartenhuis in elkaar.'

'Hij heeft inderdaad een alibi voor de moord op Inga Dahlberg. Net dat weekend vierde hij zijn trouwdag met Gertrud in Berlijn. Maar kijk hier eens naar.' Fabian pakte de map waar op de rug BERLIJN geschreven stond en bladerde naar een printje van twee boardingpasses. 'Die tonen aan dat hij heen en terug is geweest vanuit Berlijn en net voldoende tijd had om de moord te plegen.'

'Dat is goed, de vraag is alleen of het goed genoeg is. Als ik de advocaat van de duivel moet spelen, heeft Molander die tickets misschien helemaal niet zelf gekocht. Misschien is dat gedaan door iemand anders, die hem gewoon in de val wilde laten lopen. Maar stel dat hij het daadwerkelijk is. Dat hij zelfs zover is gegaan dat hij heeft ingecheckt. Dan hoeft dat nog niet te betekenen dat hij daadwerkelijk aan boord van dat vliegtuig is gestapt. En ook al deed hij dat wel, dat was wellicht om een heel andere reden dan om Inga Dahlberg te vermoorden.'

'Absoluut, je hebt gelijk. Het is niet helemaal waterdicht. Maar ik ben ervan overtuigd dat ik met jouw hulp meer dan voldoende zal vinden om hem tot levenslang veroordeeld te krijgen. Neem

alleen dit al.' Fabian hield een doorzichtig figuurtje van een paar centimeter omhoog, dat de vorm had van een uiltje. 'Het ziet er precies zo uit als de kristallen uiltjes die zijn vrouw Gertrud spaart. Maar het is gemaakt van plastic, en Elvin heeft in het voetje een ruimte gefreesd om een klein microfoontje in te stoppen samen met een zendertje en een batterij.'

'Ik wist niet dat hij zo handig was.'

'Ik ook niet. Vermoedelijk heeft hij het hele idee van Molander zelf afgekeken. Hij gebruikt namelijk precies hetzelfde geluidsbewerkingsprogramma.' Fabian liep naar de computer, wekte die tot leven en zocht naar de laatste van een lange reeks geluidsoptnames. 'Deze is gisteravond opgenomen om 23.49 uur, net toen ik hier was.' Hij klikte op het driehoekige symbooltje, waarop een tijdcode over het scherm begon te bewegen.

'Wacht eens even. Waar hebben jullie het over gehad?' hoorde hij Molander vragen. 'Gertrud, wacht, zei ik!'

'Ingvar, je maakt me bang.'

'Ik wil weten waar jullie het over gehad hebben!'

'Rustig nou toch.'

'Ik b n rustig! Ik wil alleen we...'

'Nee, dat ben je niet! Het is bovendien al laat. We hebben het er een andere keer over. Ik ga nu in de logeerkamer liggen en het zou fijn zijn als je mij met rust zou laten.'

'Ik zal je zoveel met rust laten als je wilt wanneer je mij verteld hebt wat Fabian Risk hier in godsnaam te zoeken had!'

Je kon Gertrud horen zuchten.

'Als je het nou per se wilt weten, hij was hier omdat ik hem had gevraagd te komen. En dat had ik gedaan om samen met hem een beetje te brainstormen over hoe we jou zouden kunnen verrassen op je werk als je van de winter jarig bent. Ja, je hoeft niet zo verbaasd te kijken. Je wordt zestig. En zoals je weet begin ik met dat soort dingen graag op tijd, dus ik ben zelfs al bezig een groot feest te plannen met al je vrienden en collega's. Maar ja, van

een verrassing is geen sprake meer. Zeker nu niet meer. Nu zeg ik welterusten.'

Je kon horen dat Molander zijn handen tegen elkaar sloeg. Eerst één keer, daarna nog een keer, en nogmaals, als een langzaam uitgerekt applaus.

'Wow! Wat een opvoering. Wat een toneelspel. Je deed het zo goed dat ik er bijna in was getrapt.'

'Wat bedoel je daarmee? Ingvar, wat...'

'Je liegt! Denk je dat ik niet aan je zie dat je liegt? Ik wil de waarheid horen, en jij gaat nergens heen voordat je die verteld hebt!'

'Waar heb je het over? De waarheid van de daadwerkelijke reden voor dat reisje naar Berlijn ter gelegenheid van onze trouwdag? Is dat de waarheid waar je op doelt?'

'Ik begrijp niet wat dat reisje met...'

'Niet? Weet je dat heel zeker?'

'Ik begrijp überhaupt niet waar je het over hebt, en als je denkt dat je er gewoon onderuit kunt komen door op een ander onderwerp over te gaan, moe...'

'Ingvar, ik weet niet waar je mee bezig bent.' Gertruds stem zou niet lang meer houden. 'Maar één ding weet ik wel. Als er iemand is die de waarheid niet spreekt, dan ben jij het.' Je hoorde dat ze in huilen uitbarstte. 'Jezus, en met jou ben ik getrouwd...'

'Gertrud, wacht eens even.' Molander was van steeds grotere afstand te horen. 'Gertrud, je blijft hier! Zolang ik tegen je praat, blijf je hier!'

Er sloeg een deur dicht. Daarna werd het stil.

Fabian keek op van de computer en wachtte op een reactie van Stubbs.

'Heb je gecheckt of het goed met haar gaat?'

'Ik heb haar vanochtend een paar keer gebeld, en uiteindelijk stuurde ze een kort sms'je waarin ze me vroeg haar met rust te laten en ze gaf aan dat het beter was om contact op te nemen met Ingvar als ik meer vragen had.'

‘Ze durft niet, en dat is misschien niet zo gek. Het is voor haar het eenvoudigst om haar kop in het zand te steken en te doen of dit allemaal niet gebeurd is.’

Fabian knikte.

‘Iets heel anders,’ ging Stubbs verder, en ze draaide zich om naar Fabian. ‘Ik lag daarnet in de kuip weliswaar half te slapen en kan het verkeerd hebben gehoord, maar ik dacht dat ik een paar minuten voordat jij kwam een auto hoorde stoppen. Was jij dat toevallig?’

‘Ja, waarschijnlijk.’

‘Dus je bent helemaal hierheen gereden?’

‘Ja. Hoezo?’

Stubbs sloot haar ogen en schudde haar hoofd. Een seconde later was ze op weg naar buiten, en voordat Fabian goed en wel uit de kuip had kunnen klimmen, was zij al op de kade en holde ze naar zijn auto een meter of vijftien daarvandaan.

Hij wilde haar achterna roepen waar ze mee bezig was, maar zag op dat moment precies in wat er aan de hand was en klom snel naar beneden. Plotseling zag hij de fatale fout die hij net had begaan zo duidelijk in dat het gewoon pijn deed.

Hoelang?

Die vraag spookte door zijn hoofd op weg naar de auto, waar Stubbs al op haar rug lag en haar hoofd onder de achterkant stak. Het onrustige gevoel was voortdurend aanwezig, en de laatste dagen was het alleen maar toegenomen in kracht, als naderend onweer. Toch was de gedachte niet eens bij hem opgekomen.

Hij kon niet zeggen hoelang hij stond te wachten voordat Stubbs eindelijk klaar was en overeind kwam.

‘Wat ik al dacht,’ zei ze kortaf.

Elk woord voelde als een klap in zijn gezicht. Vier draaien om zijn oren vlak achter elkaar.

Ze hield hem het kleine zwarte doosje voor. ‘Ik begrijp eerlijk gezegd niet waar jij zat met je hoofd.’

Hij keek naar de draadloze gps-tracker in haar hand, en de vraag die door zijn hoofd had gespookt sinds ze halsoverkop uit de boot was geklommen en naar de auto was gespurt, bereikte nu zijn crescendo.

Hoelang?

Hoelang zat hij daar al?

Hoelang wist Molander het?

Hij bestudeerde de foto van de pas getrimde witte poedel die op zijn achterpoten zat en met zijn zwarte oogjes en zijn kop een beetje schuin de camera in keek. Zoals in de instructies op zijn website stond, had het baasje, het was bijna altijd een vrouw, hem voor een effen achtergrond geposteerd.

Niet dat hij wat tegen honden had, maar poedels waren nu net het hondenras waar hij de grootste hekel aan had. Poedels hadden geen enkel ander nut dan een beetje rondparaderen en snoezig zijn, en zelfs daar slaagden ze niet in. Maar het was wel het ras waar hij het vaakst foto's van binnenkreeg. Portretfoto's waar hij de hond dan uit knipte om hem vervolgens in een van de vele achtergronden te plakken die je op zijn website kon uitkiezen.

Vierduizend kronen vroeg hij daarvoor. Wilde je de foto bovendien geprint hebben en ingelijst in een gouden lijstje, dan moest je nog minstens vijfhonderd bijleggen, afhankelijk van de grootte. Dus hem hoorde je niet klagen. Hij had überhaupt maar heel weinig om over te klagen.

Sinds hij vijf weken en een dag geleden voor het eerst de dobbelstenen had gegooid, was zijn leven één lange, duizelingwekkende achtbaan vol ervaringen geweest, precies wat hij zocht. Elke opdracht die de dobbelstenen hem hadden gegeven, had hij naar zijn beste vermogen uitgevoerd, en hoewel sommige ervan op de grens van het onmogelijke lagen, had hij ze volbracht.

Soms had hij gedacht dat de dobbelsteen het fout had, te veel tegelijk had gewild, dingen onnodig gecompliceerd had gemaakt

of te gemeen en onrechtvaardig was geweest.

Maar nu kon hij duidelijk zien dat de teerling elke keer gelijk had gehad. Als hij niet al die x'en had gegoooid, die voor verschillende extra opdrachten hadden gezorgd, was de politie vast al aanzienlijk verder gekomen met het onderzoek. Misschien was hij dan zelfs al opgepakt.

De enige mislukking was het zesjarige meisje Ester Landgren. Zij had moeten verdrinken, maar was nog in leven. Het probleem was dat de dobbelsteen hem had opgedragen een buitenstaander die opdracht te laten uitvoeren. Als de opdracht hem zelf zou zijn toevertrouwd, waren de ouders van het meisje nu druk geweest met het plannen van haar begrafenis.

Toch had hij de perfecte kandidaat gevonden in de pedofiel Assar Skanås, die op dat moment werd gezocht. Met behulp van een onwaarschijnlijke dosis geluk, waarbij het toeval triomfen in zijn voordeel had gevierd, was hij erin geslaagd hem te lokaliseren en in huis te halen voordat de politie hem had gevonden. Tot dat punt was het allemaal goed gegaan.

Daarna was het uit de hand gelopen. Zo had onder andere die politievrouw, Irene Lilja, die hem had opgeroepen voor verhoor, plotseling voor zijn deur gestaan en aangebeld terwijl Skanås met zijn handen op zijn rug gebonden in zijn bed had liggen luisteren naar de stemmen in zijn hoofd.

Hij had niet kunnen begrijpen hoe ze erin geslaagd waren hem te vinden, en na al zijn activiteiten te zijn nagegaan en te hebben doorgenomen wat hij tijdens dat verhoor wel en niet had gezegd, was hij tot de conclusie gekomen dat de enige redelijke verklaring Skanås' mobiel was.

Hij had er pas aan gedacht toen hij hem op straat voor de deur uit de auto had geholpen. Toen was de batterij van Skanås' telefoon zo goed als leeg geweest, maar klaarblijkelijk was dat voldoende voor de politie om de laatste locatie van die telefoon te kunnen traceren.

Hij had toen besloten ervoor te zorgen dat die mobiel was opgeladen en aanstond toen hij Skanås wegstuurde om zijn opdracht uit te voeren. Het idee was geweest dat de politie hem opnieuw zou lokaliseren en deze keer ook zou vinden en oppakken, maar pas nadat hij klaar was met het meisje. Niet tijdens de daad. Hoe had hij kunnen weten dat die pedo meer dan twee uur nodig had om klaar te komen?

Hoe dan ook, dat was een verkeerde inschatting geweest. Een nederlaag die schuurde als een steentje in een schoen, waardoor hij de laatste paar dagen de gedachte niet had kunnen loslaten dat dat moest worden rechtgezet. Nou bestond er geen regel die zei dat hij de dingen naar eigen goeddunken achteraf kon corrigeren. Bovendien was het feitelijk niet eens zijn opdracht, wat het hele idee was van de extra opdracht uit het x-boek.

Maar het kon toch geen kwaad om het de dobbelsteen te vragen en te zien wat die ervan vond? Die was ondanks alles toch degene die de beslissingen nam, en misschien was hij het met hem eens dat er inderdaad wat moest gebeuren voordat ze verder konden.

Hij probeerde ergens anders aan te denken en ging verder met de poedel. Het baasje had bedacht dat het beest voor het Paleis van Versailles moest komen te zitten. Maar toen de foto klaar was, gingen zijn gedachten weer naar die onvoltooide opdracht, en uiteindelijk zag hij in dat maar één ding ze stil kon krijgen, waarop hij zijn verzameling zeszijdige precisiedobbelstenen van geanodiseerd aluminium pakte.

Hij koos er eentje uit om antwoord te geven op de vraag of hij überhaupt verder moest gaan. Een één, twee of drie kwam overeen met een ja, en een vier, vijf of zes met een nee. Na de dobbelsteen een flinke tijd te hebben geschud, wierp hij hem op het groene vilten kleed.

Een twee.

De dobbelsteen wilde met andere woorden graag worden geraadpleegd. Daarom pakte hij hem weer op en sloot zijn ogen toen hij

hem schudde en uiteindelijk losliet. Hij hoefde nu alleen nog maar zijn ogen open te doen en te zien of de dobbelsteen ja of nee had gezegd. Nou ja, alleen maar, alleen maar, dacht hij, en hij hield zijn ogen nog even dicht. Voor Ester Landgren stond ondanks alles wel haar jeugd en het grootse deel van haar leven op het spel.

Hij wilde net zijn ogen openen toen het vervelende geluid van de deurbel zich door het appartement verspreidde en tot hem doordrong. Het gebeurde bijna nooit dat er werd aangebeeld, en ook al hoefde hij niet open te doen en kon hij gewoon doorgaan met waar hij mee bezig was, de stemming was nu toch al verpest.

Hij had rust nodig om te kunnen genieten van de uitslag van de dobbelstenen. Als iets er heel snel doorheen gejaagd moest worden, was de lol ervanaf. Hij stond op en liep door de slaapkamer naar de hal, waar de bel intussen meerdere keren agressief rinkelde.

Voorzichtig schoof hij het gordijn dat voor de deur hing een stukje opzij, en toen hij zich ervan verzekerd had dat de persoon aan de andere kant de brievenbus niet had opengedaan en nu naar binnen keek, stapte hij tussen het gordijn en de deur in en duwde hij zijn gezicht tegen het spionnetje.

Al toen de bel de eerste keer was gegaan, had hij zijn vermoedens gehad. Waarschijnlijk had hij daarom niet gewoon verder kunnen spelen met de dobbelsteen. Zijn vermoedens werden bevestigd, wat geen haar beter voelde.

Het was die verdomde politievrouw Irene Lilja weer. Dat was nou al de tweede keer vandaag dat ze daar stond aan te bellen alsof ze niet van plan was het op te geven voor hij opendeed. Hij kon niet begrijpen hoe ze hem had gevonden. Dat ze hier een keer geweest was in haar jacht op Skanås, oké. Maar die hadden ze al dagen geleden opgepakt.

Het geheel was uiterst opmerkelijk. Als de politie hem op de een of andere manier verdacht, zou er een heel arrestatieteam zijn gestuurd en niet één iemand van de politie in burger.

Hij had zich na haar laatste bezoek afgevraagd of hij de bel zou moeten uitschakelen, maar dat zou aangeven dat hij in huis was en haar belangstelling alleen maar meer aanwakkeren. Daarom liep hij weer terug en ging hij op de bank liggen wachten tot ze er genoeg van zou krijgen en het opgaf. Als ze hem bleef terroriseren, zou hij er wat aan moeten doen.

Zeven minuten later was de rust eindelijk weergekeerd in zijn appartement, en toen zijn gemoedsrust enigszins was teruggekeerd, kwam hij overeind en ging hij terug naar de dobbelsteen.

En daar lag hij met zijn uitslag. Zijn vonnis.

Een één.

Hij begon te lachen en veegde het zweet van zijn voorhoofd. De dobbelsteen had hem een daverend ja gegeven. Eindelijk stond hij weer aan zijn kant. Eindelijk zou hij zijn fout kunnen corrigeren en zou de orde worden hersteld.

Eindelijk.